

Rapport

Rapport naar aanleiding van een klacht over de Dienst Terugkeer & Vertrek en de vreemdelingenpolitie Rotterdam.

Datum: 18 december 2014

Rapportnummer: 2014/215

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat haar partner op 2 oktober 2012 door de vreemdelingenpolitie is staande gehouden, terwijl er met de Dienst Terugkeer en Vertrek afspraken waren gemaakt over het uitblijven van inbewaringstelling.

Bevindingen

Algemeen

1. De partner van verzoekster verbleef in Nederland op basis van een tijdelijke verblijfsvergunning. Op enig moment vroeg hij om verlening van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd. Deze aanvraag werd door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) afgewezen. Nadat een procedure was gevoerd over deze afwijzing, nam een medewerker van de Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V) contact op met verzoekster. Deze medewerker van de DT&V vertelde verzoekster dat haar partner illegaal in Nederland verbleef. Nadat verzoekster en haar partner verschillende malen contact hadden gehad met de DT&V, is verzoeksters partner op 2 oktober 2012 staande gehouden door de vreemdelingenpolitie. Vervolgens is hij op 18 november 2012 Nederland uitgezet.

Visie verzoekster

2. Verzoekster heeft de dagen voorafgaand aan de inbewaringstelling van haar partner een logboek bijgehouden. Verzoekster stelt dat haar partner op 25 september 2012 een tweede gesprek met medewerker M. van de DT&V had. Tijdens dit gesprek heeft M. verzoekster gebeld en heeft hij bepaalde uitleg gegeven. Vervolgens heeft verzoekster M. op 27 september 2012 gebeld. Zij heeft toen gevraagd of M. haar partner op de lijst had laten zetten voor inbewaringstelling. M. gaf aan dat hij de partner niet bij de vreemdelingenpolitie op de lijst had laten zetten en hij dit ook niet van plan was, omdat de advocaat van de partner fouten had gemaakt. Verzoekster heeft aangegeven dat M. haar zelfs nog enig advies heeft gegeven ten aanzien van de fouten die de advocaat had gemaakt.

3. Verzoekster stelt dat de afspraken met de DT&V werden doorkruist door het optreden van de vreemdelingenpolitie. Verzoekster heeft aangegeven dat zij het weekend voor de staandehouding met haar partner heeft gesproken over een eventuele aanhouding. Hierbij hadden zij besproken dat hij altijd het recht zou hebben op een telefoontje en dat hij zijn advocaat moest bellen. Volgens verzoekster heeft de vreemdelingenpolitie – voordat haar partner in bewaring werd gesteld - alleen navraag gedaan bij de IND en niet bij de DT&V. Verzoekster is van mening dat de systemen van de verschillende instanties niet op elkaar zijn aangesloten en men van elkaar niet weet wat men doet. Eén keer in de

drie dagen rolt er een lijst met namen van illegalen uit de printer en dan gaat een team op jacht, aldus verzoekster.

4. Bij haar reactie op de bevindingen van de Nationale ombudsman stuurde verzoekster een kopie van een fax van haar partners advocaat van 25 september 2012 gericht aan de DT&V. In deze fax is vermeld dat medewerker M. van de DT&V tijdens een telefoongesprek op 25 september 2012 desgevraagd heeft aangegeven dat, bij indiening van een verzoek om een voorlopige voorziening, M. de (vreemdelingen)politie ten aanzien van de partner niet zal activeren.

Informatie politie

5. De politie ontving van de IND een melding over het illegale verblijf van verzoeksters partner. Deze melding van de IND kwam binnen via de zogenaamde lijst Opsporing, Staandehouding en Bewaringstelling (OSB-lijst). Op deze lijst worden vreemdelingen vermeld van wie inmiddels is komen vast te staan dat zij na een ingestelde beroepsprocedure niet meer rechtmatig in Nederland verblijven en dat de termijn waarop de vreemdelingen Nederland dienen te verlaten reeds is verstreken. Deze lijst wordt wekelijks bijgehouden door de IND. Volgens de informatie die de politie had, verbleef de partner vanaf augustus 2012 onrechtmatig in Nederland. Nadat de melding over haar partner via de OSB-lijst was binnengekomen, heeft de vreemdelingenpolitie navraag gedaan bij de IND. Vervolgens liet de IND weten dat de aanvraag van de partner was afgewezen, het beroep tegen dit besluit niet succesvol was geweest en er geen lopende procedures waren. Daarna werd de woning van de partner bezocht en werd – na vaststelling van zijn identiteit - kenbaar gemaakt dat hij mee moest naar het politiebureau.

6. In reactie op het onderzoek van de Nationale ombudsman heeft de politiechef laten weten dat inbewaringstelling onlosmakelijk is verbonden aan het opvolgen van een OSB-bericht. Ook stelt de politiechef dat de vreemdelingenpolitie voorafgaand aan een staandehouding altijd contact opneemt met de IND en/of de DT&V. Er wordt dan zekerheidshalve geverifieerd of de vreemdeling daadwerkelijk verwijderbaar is of dat er nog procedures openstaan die de verwijdering in de weg staan. Met betrekking tot de partner van verzoekster bleek dat er geen procedures openstonden.

Informatie verstrekt door M., medewerker van de DT&V

7. Naar aanleiding van het onderzoek van de Nationale ombudsman heeft medewerker M. informatie verstrekt. M. stelt dat de vreemdelingenpolitie bepaalt of iemand in bewaring wordt gesteld. Als iemand te weinig doet of zegt: "ik wil niet vertrekken" dan kan DT&V een voorstel voor inbewaringstelling opmaken. In het geval van verzoeksters partner heeft M. geen voorstel voor inbewaringstelling gedaan. M. stelt dat hij geen afspraken maakt over of iemand wel of niet in bewaring wordt gesteld. Volgens M. heeft hij tijdens het tweede gesprek tegen de partner van verzoekster gezegd dat hij er rekening mee diende te houden dat hij door de vreemdelingenpolitie kon worden aangehouden. M. stelt dat hij niet heeft gezegd dat hij iets kon regelen ten aanzien van

de inbewaringstelling. Ook heeft hij met de partner geen afspraken over inbewaringstelling gemaakt. Een paar dagen na het tweede gesprek met de partner, heeft M. verzoekster telefonisch bijgepraat. M. heeft toen onder andere gezegd dat de partner er rekening mee moest houden dat hij nu uitgeprocedeerd was. M. heeft aangegeven dat hij tijdens het telefoongesprek met verzoekster niet heeft gezegd dat hij geen voorstel voor inbewaringstelling zou doen. M. stelt dat hij heeft gezegd dat de partner verwijderbaar en uitgeprocedeerd was. Volgens M. heeft hij ook niet gezegd dat de partner niet zou worden aangemeld bij de vreemdelingenpolitie.

8. De Nationale ombudsman heeft medewerker M. de fax van de advocaat van 25 september 2012 voorgelegd. Vervolgens heeft M. laten weten dat deze fax niet is geregistreerd in het systeem van de DT&V en de fax niet in het dossier is gevoegd. M. heeft nooit kennis genomen van deze fax van de advocaat en heeft daarom niet gereageerd op die fax. Als M. wel kennis had genomen van de fax van de advocaat van 25 september 2012, dan had M. de advocaat laten weten dat hij nooit afspraken heeft gemaakt over de inbewaringstelling van verzoeksters partner.

9. Tijdens het tweede gesprek met verzoeksters partner op 25 september 2012 heeft M. contact opgenomen met de advocaat om navraag te doen over de mogelijk lopende procedure. De advocaat was niet aanwezig en daarom heeft M. een kantoorgenoot gesproken. In het verslag van het tweede gesprek is onder het kopje 'afspraken' vermeld: "Advocaat verzocht om een voorlopige voorziening in te dienen om te voorkomen dat betrokkene wordt opgehaald door de vreemdelingenpolitie".

Stukken

10. Tijdens het onderzoek heeft de Nationale ombudsman de verslagen van de gesprekken tussen M. en verzoeksters partner ontvangen. In het verslag van het eerste gesprek met de partner staat niets vermeld over vreemdelingenbewaring. In het verslag van het tweede gesprek staat onder andere vermeld dat M. tegen de partner heeft gezegd: "Vanaf heden loopt u de kans opgepakt te worden door de vreemdelingenpolitie".

Visie staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

11. De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft naar aanleiding van het onderzoek van de Nationale ombudsman het volgende laten weten. Een vreemdeling wordt tijdens gesprekken met de DT&V onder meer geïnformeerd over de gevolgen van het beëindigen van procedures en over terugkeermogelijkheden. Ook kan het risico op vreemdelingenbewaring besproken worden, als een vreemdeling geen gehoor geeft aan de aan hem opgelegde vertrekplicht. Verder kan worden besproken welke alternatieven er zijn voor vreemdelingenbewaring en onder welke voorwaarden die alternatieven mogelijk zijn. Volgens de staatssecretaris is de vreemdelingenpolitie verantwoordelijk voor de feitelijke inbewaringstelling. De DT&V geeft dan ook geen garanties over het uitblijven van inbewaringstelling. Ook maakt de DT&V geen afspraken met een

vreemdeling over bewaring. De IND stelt vast of iemand rechtmatig in Nederland verblijft en de IND registreert dit in haar systemen. De vreemdelingenpolitie en de DT&V kunnen contact opnemen met de IND om de verwijderbaarheid van een vreemdeling na te gaan. In voorkomende gevallen wordt door de IND navraag gedaan bij de DT&V over de stand van zaken van het vertrektraject.

12. De telefoongesprekken met verzoekster zijn niet schriftelijk vastgelegd. Naar de herinnering van medewerker M. zijn er met verzoekster en/of haar partner geen afspraken gemaakt omtrent de inbewaringstelling of het uitblijven daarvan. De staatssecretaris acht de klacht ongegrond.

Beoordeling

13. De verklaringen van verzoekster en die van M. over wat zij telefonisch hebben besproken staan tegenover elkaar. Verzoekster stelt dat M. haar had laten weten dat hij haar partner niet bij de vreemdelingenpolitie had aangemeld voor inbewaringstelling en hij dit ook niet van plan was. Verzoekster heeft over het telefoongesprek uitgebreide en gedetailleerde informatie verstrekt. Daar komt bij dat zij een logboek heeft bijgehouden. Aan de andere kant ontkent M. expliciet dat hij met verzoekster afspraken heeft gemaakt of verwachtingen heeft gewekt over het uitblijven van de inbewaringstelling van haar partner. Integendeel, hij heeft verklaard dat hij haar partner heeft gezegd dat hij er rekening mee diende te houden dat hij door de vreemdelingenpolitie kon worden aangehouden. Ook M. heeft uitgebreide en gedetailleerde informatie aan de Nationale ombudsman verstrekt. Hoewel er van de telefoongesprekken met verzoekster geen (uitgebreide) notities zijn gemaakt, is er wel een verslag gemaakt van het tweede gesprek met verzoeksters partner. In dat verslag staat dat M. tegen de partner heeft gezegd dat hij de kans liep om opgepakt te worden door de vreemdelingenpolitie. Het is de vraag hoe aannemelijk het is dat M. verzoekster en haar partner op dit punt tegenovergestelde informatie zou geven. Verzoekster en M. zijn beiden volhardend in hun verklaringen. Omdat de lezingen tegenover elkaar staan en er onvoldoende aanknopingspunten zijn om meer waarde te hechten aan één van de lezingen, kan de Nationale ombudsman – hoe onbevredigend ook – geen oordeel geven over de klacht.

Conclusie

De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel over de klacht.

De Nationale ombudsman,

mr. F.J.W.M. van Dooren,
waarnemend ombudsman